

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83-177
PODUREDNIŠTVO:
34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646

Letna naročnina, Italija Lir 17.000
Letna inozemstvo » 25.000
Letna inozemstvo, USA dol. 30
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXXIII. - Štev. 39 (1672)

Gorica - četrtek, 1. oktobra 1981 - Trst

Posamezna številka Lir 400

Vrnimo se k pristni katehezi Cerkev v Čilu je razklana

Nedolgo tega smo se nekateri goriški duhovniki zbrali na razgovor o tekočih dušnopastirskih vprašanjih. Med razgovorom je padla beseda tudi o mladini. Nekdo je omenil, da so v Italiji izvedli anketo o religioznosti sedanje mladine. Izidi ankete da so zelo porazni. Med odgovori na vprašanje, kaj danes mlade zanima, je bila na zadnjem mestu politika, na predzadnjem religija, tj. vera. Vse druge vrednote imajo za mlade prednost: delo, študij, šport, spolnost, uspeh v življenju, v ljubezni in slično.

Kaj pa naša slovenska mladina? Je nekdo vprašal. Oglasi se katehet, ki pove, da je lani na neki višji srednji šoli zelo na dolgo govoril o smislu življenja. Po nekaj-mesečnih razglabljanjih o tem vprašanju je napravil anketo. Izid je bil porazen. Dijaki so pokazali silno zmedenost o tem bistvenem vprašanju kljub temeljitemu razglabljanju v šoli. Kje iskati vzrok?

Nekateri so rekli, da so krive družine, češ da se tam živi iz dneva v dan v skrbi le za potrošniške dobrine. Drugi so menili, da je za tolikšno zmedenost kriva družba, saj v družbi (kino, televizija, ilustrirani časopisi, pogovori med ljudmi) ne najdeš drugega kot praktični materializem. Kako boš v takšnem okolju iskal kak višji smisel življenja?

POMANKLJIVOST DANAŠNJE KATEHEZE

Gotovo vse to drži, a drži tudi, da del krivde nosi tudi današnja kateheza. Pomislil sem namreč, kakšni so bili nekdanji stari katekizmi. Prvo vprašanje se je glasil: »Čemu smo na svetu?«. Odgovor je bil: »Na svetu smo zato, da bi živeli po božji volji in se zveličali.« To mi je po tolikih letih ostalo živo v spominu. Kot tega vprašanja in odgovora nisem razumel kot ga razumem danes, vendar je vprašanje stalo tam kot začetek vse kateheze, vsega nauka o Bogu in človeku, vsega razodetja Jezusa Kristusa. Saj se vendar vse začenja ob tem usodnem vprašanju in vse se vanj steka: »Čemu smo na svetu?« Od odgovora zavisi vsa življenjska filozofija posameznika in družbe.

Ponavljam, da je do neke mere za zmedo pri mladini kriva tudi današnja kateheza. Novi katekizmi so zgrajeni na antropološki in sociološki osnovi. Pravi, da je to didaktično bolj uspešno. Morda bo res didaktično bolj uspešno, koristno pa ni, če kateheza ne privede otroka, dijaka, mladega človeka, odraslo osebo do vprašanja in razmišljanja: Čemu sem na svetu? Čemu živim? In če mu iz Kristusovega razodetja ne pomaga do pravega in trdnega odgovora. Ponavljam »iz Kristusovega razodetja«, ker za končni smisel našega bivanja vemo samo iz Jezusovega evangelija. Niti iz stare zaveze ne, ker takrat niso imeli še dokončnega razodetja o človeku. Šele evangelij nam pove, da je Bog postal človek zato, da bi človek postal bog. Da se je druga božja oseba učlovečila zato, da človek lahko postane otrok božji. Mislim, da je bila ta neverjetno vesela novica tista, ki je privlačila poganške Grke in Rimljane okrog apostola Pavla, da so ga poslušali, se dali krstiti in se potem trudili, da so krščansko tudi živeli, večkrat za ceno lastnega življenja. Kakor je npr. zapisano v aktih o mučeništvu sv. Ciprijana:

»Prokonzul Galerij Maksim je dejal: "Prezvišena cesarja sta zapovedala, da daruješ (bogovom)". Škof Ciprijan je rekel: "Tega ne storim". Galerij Maksim je dejal: "Premisli." Škof Ciprijan je odgovoril: "Stori, kar ti je zaukazano! V tako pravični stvari ni premišljevanja." Prokonzul s tablice prebere odlok: "Sklene se, da se Tacij Ciprijan z mečem usmrti." Škof Ciprijan je rekel: "Hvala Bogu!"

Tako ravna človek, ki ne samo veruje v Kristusa, ampak tudi upa s sv. Pavlom v »krono pravice«.

BOJIMO SE OČITKOV

Menim, da duhovniki in kateheti o tem končnem smislu človekovega življenja premalo govorimo, ker se bojimo očitkov od

strani marksistov, češ da s tem odvajamo ljudi od zemskih problemov in da je zato vera »opij za ljudstvo«, sladka prevara za reveže in razvedinjene.

To miselnost vcepljajo ljudem od zibelke dalje. V socialističnih režimih delajo to sistematično in »znanstveno« od otroških vrtcev do univerz in še celo v domovih za onemogle. V zahodnih demokracijah se opravlja isto delo manj vidno in vsiljivo, a zato morda bolj učinkovito s pomočjo vseh javnih sredstev obveščanja, pa tudi v šoli, zlasti pri pouku filozofije, prirodoslovja, zgodovine v imenu svobode pouka. K vsemu temu dodajmo še celotno miselnost potrošniške družbe, ki vsi vsak dan bolj zapadamo pod njen vpliv.

TREBA JE ŽIVO REAGIRATI

Potrebno je na to živo reagirati. Mislim, da je ravno sedanji sv. oče pokazal, kako. V središču svojega oznanjevanja je postavil človeka, toda odrešenega človeka. Zato je bila prva njegova enciklika »Redemptor hominis« (Odrešenik sveta). Hotel je opozoriti nas duhovnike in katehete, pa vse kristjane in tudi neverne, da je Jezus Kristus odrešenik, ker je prišel, da človeka reši ne za tuzemsko, temveč za večno življenje. Sedaj je pa Janez Pavel II. napisal encikliko »Laborem exercens« (Izvrševanje dela), da nas spomni, kako mora kristjan skrbeti tudi za zemске dobrine, vendar tako, da bomo šli skozi časne dobrine, ne da bi izgubili večne (Mašna prošnja).

K. H.

■ Italijanski zunanji minister Colombo se je na sedežu OZN v New Yorku sestal s sovjetskim zunanjim ministrom Gromikom. Colombo je Gromiku izjavil, da so evropski zavezniški Sev. Amerike zavzeli pravilno stališče, ko so se odločili za namestitve jedrskih raket na svojem ozemlju, saj le tako bo vzpostavljeno porušeno vojaško ravnotežje v Evropi, kar seveda Gromiku ni bilo všeč. Pogovor je tekkel tudi o Afganistanu in Poljski. Gromiko je dejal, da njegova vlada ne more še umakniti svojih čet iz te države, dokler trajava vmešavanje Pakistana in Irana, glede Poljske pa je izjavil, da ne bo prišlo do kakih sovjetskih nastopov vse dotlej, dokler bo Poljska ohranila sedanji socialistični režim.

Zasedanje Sveta evropskih občin v Madridu

Od 23. do 26. septembra letos se je na posvetovanju v Madridu zbralo okrog 4.000 delegatov iz vseh držav Evrope in razpravljalo o problemih evropske skupnosti, evropskega parlamenta, občin, pokrajin in dežel. Tematika zborovanja, ki so se ga udeležili državniški, poslanci, deželni pokrajinski in občinski svetovalci se je vrtila okoli delovanja evropskega parlamenta ter izvoljenih teles v posameznih državah. To je bilo že 14. zasedanje Sveta evropskih občin. Zadnje je bilo pred dvema letoma na Holandskem, prihodnje pa bo čez dve leti v Turinu.

Zasedanje v Madridu je odprl španski kralj, zaključil pa ga je španski predsednik vlade Sotelo. Oba sta s tem poudarila veliko važnost omejenega zborovanja.

Madridskega srečanja se je udeležila tudi delegacija deželnega sveta Furlanije-Juljske krajine, ki jo je vodil predsednik Colli. V njej je bil tudi naš deželni svetovalec dr. Drago Štoka, ki je na zasedanju tudi spregovoril o problemih Slovencev v Italiji. Na zborovalce se je obrnil kot pripadnik slovenske narodne skupnosti in spregovoril obenem o problemih vseh narodnih manjšin v Evropi in ki morajo, v kateri koli državi živijo, priti do svojih narodnostnih pravic in svobod. Glede Slovencev v Italiji je Štoka omenil njih pravico do primerne zaščite, in to na podlagi člena 6 italijanske ustave, mednarodnega mirovnega sporazuma iz leta 1947 ter Osimskih sporazumov iz leta 1975. Na podlagi teh dokumentov mora okrog sto tisoč pripadnikov slovenske

O Čilu in o razmerah v tej državi se veliko piše že dosti let. Toda ta poročila so vsa ugašena na isto melodijo. Sedaj smo iz Čila dobili članek našega bralca, ki tam že dosti let živi. Ta članek je drugače ugašen kot so običajna poročila. Ker pravi naš pregovor: Da resnica se spozna, je treba čuti oba zvonā, objavljamo prejeti članek. S tem ne zavzemamo stališča ne za sedanje zadržanje Cerkev v Čilu ne proti njej, temveč samo zato, da se sliši še drugi zvon. (Ured.)

Dne 11. septembra 1973 je prevzela vojska oblast in vlado v deželi. To ni bil samovoljen poseg vojske v politične zadeve, temveč velika večina ljudstva je na zborovanjih zahtevala odstop rdečega predsednika Allendeja in prosila vojsko, naj prevzame oblast v državi. Ta zborovanja oz. shodi so se vršili zlasti v glavnem mestu Santiago. Bila je mladina, matere, zreli možje — na stotisoče se jih je zbralo in vsi so prosili vojsko, naj prevzame oblast. Salvador Allende je zmagal pri volitvah leta 1970 z majhno večino in kot se je pozneje dokazalo po sodnijski poti, z goljufijo. Allende je pričel trošiti državni denar za nakup orožja, ki so ga uvažali preko Kube. To orožje so delili delavcem in kmetom in tako pripravljali komunistični udar v deželi. Po drugi strani pa ni bilo živl za ljudstvo.

Čilski kardinal Raúl Silva in nekateri škofje so odkrito sodelovali z Allendejem. Ko je prišel na obisk v Čile rdeči diktator Fidel Castro s Kube, mu je šel naproti kardinal Silva in ga sprejel v posebni avdienci.

Ne smemo pozabiti, da je izročil predsedniško mesto Allendeju Eduardo Frei, vodja Krščanske demokracije. Igral je tu vlogo, ki jo je imel v Rusiji Kerenski. Treba je tudi poudariti, da so kardinal Silva in del škofov slepo vdani Freiju. Kar reče Frei je zanje sveto, bolj kot če bi govoril papež. Frei, ki je sodeloval z Allendejem, se je od vsega početka postavil v opozicijo z vojaško vlado. Povsod ji nasprotuje in nagaja. Po isti poti gredo kardinal Silva in del škofov. V zadnjem času se je Frei povezal s komunisti in socialisti, ki delajo načrte, kako bi zrušili sedanjo vlado in prevzeli oblast v deželi. Zadnji sestanek se je vršil v prostorih škofijskega ordinariata in mu je predsedoval

levo usmerjen duhovnik — vse to z vednostjo kardinala Silva.

Nekateri škofje slepo poslušajo Freija in mu sledijo v vsem. Kjer le morejo strupeno napadajo vlado. Če vlada reče: »Belo« — oni rečejo: »Črno« in obratno. Vse, kar vlada stori, kritizirajo, zanje je vse negativno. Poglejmo nekaj primerov:

1. Ko je bil na vladi Frei (1964-1970), se je Frejeva stranka in pozneje še bolj Allende (1970-1973) zagnala proti veleposestnikom. Frejevi krščanski demokrati so skupno z rdečimi organizirali roparske tolpe, ki so ponoči ilegalno zasedale veleposestva, izganjale zakonitega lastnika, mu vzele vse. To so bili pravi ropi, ki jih je Frejeva vlada priznala. Še prej pa so kričali in delali propagando: »Zemlja pripada kmetom!« Oblast na bivšem veleposestvu so prevzeli kmečki delavci, ki so do tedaj delali na tem posestvu. Izvolili so odbor, ki naj bi vodil upravo posestva. V začetku je šlo lahko. V shrambah in kašah je bila zaloga semen, veliko umetnih gnojil, traktorji in poljedelski stroji, v hlevu polno živine itd. Pričelo se je veselje in popivanje, kradlo se je na debelo, nihče ni pazil na stroje. V nekaj mesecih je bilo vse na tleh.

Ko je prevzela oblast vojaška vlada, je temu neredu naredila konec. Izpolnila je, kar je zahteval Frei in del škofov: »Zemlja pripada kmetom!« Pričeli so deliti zemljo kmetom. Vsak je dobil hišo in 6 hektarjev dobre orne zemlje. Zemlje pa kmetje niso dobili v dar, temveč jo morajo odplačevati državi skozi več let na obroke, ki pa niso previsoki. Delitev zemlje se je izvršila pravično. Kmet je moral dokazati, da je res kmet in da se razume na poljedelstvo. Prednost so imeli poročeni kmetje z družino. Prejšnjemu lastniku pa je država pustila 80 hektarjev zemlje. Frei in njegovi pristaši so se zagnali v vlado, ker niso vsi kmetje dobili zemlje. Resnica je, da za vse ni bilo zemlje, pa temu ni kriva vlada.

Kmetje so dobili zemljo, pa ni šlo naprej kot se je pričakovalo. Mnogi kmetje niso hoteli delati na svoji zemlji. Prej so bili navajeni delati le 6 ur dnevno in tega urnika so se držali še naprej. Vsi vemo, kako trdo je delo na kmetih poleti, ko je treba delati od zore do mraka. Tako niso bili kos nalogi, da bi obdelali 6 hektarjev zemlje. Plevel je uničeval pridele, pridelek žita se je izgubil, ker ga niso pravočasno poželi. Skozi leto so delali dolgove na banki, ki jih ob koncu leta niso mogli plačati. Njihova zemlja je šla na dražbo. Ostali so brez zemlje.

Frei in skupina škofov se je zagnala proti vladi, da je ona kriva te polomije. Ko so pa strokovnjaki, agronomi in inženirji opisovali vzroke te polomije in kritizirali kardinala in skupino škofov, češ da naj se ne vtikajo v zadeve, ki jih ne poznajo in ne razumejo, jim je kardinal zagrozil z izobčenjem, če ga bodo še naprej kritizirali.

2. Frei in skupina škofov so nadaljevali borbo proti vladi. Kardinal je izdal pastirsko pismo, ki se je bralo po cerkvah v Santiagu, kjer naroča malim kmetom, naj se organizirajo v zadruge. Nekateri so ga res poslušali, organizirali so zadruge, ki pa je kmalu propadla, ker nihče ni pazil na skupne reči, pa še kradlo se je na debelo. Kardinal spet izda pastirsko pismo in obtožuje vlado. Znova so se oglasili laiki, agronomi in inženirji in stvarno povedali, kaj je resnica. Kardinal je bil užaljen in znova grozil z izobčenjem. Pa tu ni šlo za versko oz. moralno zadevo, šlo je za čisto svetno zadevo, ki nima nič opraviti z vero. Posledica vsega je bila, da so se kardinal in del škofov osmešili pred javnostjo.

3. Plebiscit za novo ustavo. Dne 11. septembra 1980 je bilo glasovanje za novo ustavo, katere osnutek so skozi več let pripravljali najboljši juristi in univ. profesorji. Glasovanje je bilo tajno in svobodno. Nihče ni bil preganjan, če ni glasoval ali če je glasoval proti. Frei, kardinal Silva in del škofov so se zagnali proti plebi-

scitu. Spet pastirski list, ki so ga brali po cerkvah proti vladi. Pri vходу v cerkve so delili letake proti novi ustavi. Pa ni nič pomagalo. 75 % volivcev je glasovalo za novo ustavo.

4. Frei in njegovi demokrati so odgovorni za terorizem v državi. Teroristi so pričeli napadati banke in druga podjetja. Vrše se atentati na razne osebnosti. Policija zasleduje teroriste in sledovi vodijo v razne samostane in farove. Policija naredi preiskavo in odkrije v teh hišah teroriste. Spet kriči kardinal, da vlada ne spoštuje Cerkev in bogoslužnih prostorov. Le kje je logika? Treba je vedeti, da je v Čilu Cerkev ločena od države od leta 1925. Vlada spoštuje Cerkev, saj ima vojska vojaškega škofa in plačane kurate, isto bolnišnice.

5. Kardinal Silva in del škofov so se zagnali proti vladi tudi na vzgojnem področju. V pastirskem pismu trdijo, da šolski sistem utrjuje v mladini potrošniško miselnost ter da uničuje v njej duha kritičnosti, da je škodljiv za moralno oblikovanje doraščajoče mladine. Vse to je krivična in izmišljena trditev. Resnica je čisto drugačna. Duhovnik, ki uči verouk na državnih šolah, je zelo spoštovan in upoštevan. Mladina ga sprejema z veseljem in sodeluje pri veroučnih urah. Problem je drugje: Mlajša duhovščina noče v šole in tako je veliko razredov brez pouka. Škofje pa k temu molčijo. Veroučne ure so plačane v 7. in 8. razredu ljudskih šol in v 1. razredu srednjih šol. V načrtu je bil zakon, ki je bil tudi objavljen, pa mu manjka dopolnilo, ki pa ni bilo izdano, da bi se uvedel verouk tudi v srednjih šolah od 2. do 4. razreda in v ljudskih šolah od 1. do 6. razreda. Dopolnilo k zakonu ni bilo objavljeno po krivdi kardinala in skupine škofov, ki strupeno napadajo vlado. Pa tudi protestantske sekte so nastopile, ki pa so v veliki manjšini. Po številu je v Čilu veliko sekt, pa nobena od njih ne pride preko 2 %. To so pentekostalci, baptisti, adventisti, prezbiterijanci, mormoni, jehovci in druge sekte. Voditelji vseh teh sekt so pristaši vlade in sodelujejo z vlado, jo branijo in zagovarjajo. To je bil tudi eden od razlogov, zakaj vlada ni objavila dopolnila k veroučnemu zakonu. Kdo je kriv, če ni verouka v javnih šolah v vseh razredih?

6. »Da se vlada ne briga za reveže, za brezposelne, da ne reši stanovanjskega vprašanja itd.« — spet je po kardinalu vsega tega kriva vlada. Vemo, da so to problemi svetovnega značaja. Vse države, celo ZDA imajo te probleme. Tu pa pobjemo dejstvo: Nobena vlada ni zgradila toliko stanovanjskih hiš kot sedanja. Brezposelnost se zmanjšuje. Inflacija gre dol, saj se dolar drži na isti višini že dve leti. Po drugi strani pa, če imamo brezposelnost, nihče ne trpi v podjetju tatov in pijancev, teh pa tukaj ni malo. Nočejo delati, četudi jim delo ponudiš. Tak brezdelnež ti zabrusi v obraz: Jaz več zaslužim z beračenjem kot pa če bi delal in imel plačo. Seveda stanovanjske hiše niso zastoj. Lastniki plačujejo mesečne obroke, ki niso previsoki.

7. Kako kardinal Silva in del škofov delajo težave vladi na vsak korak, je najboljši dokaz »Vicaria de solidaridade«. To je oddelek škofijskega ordinariata, ki ga vodi v kardinalovem imenu neki duhovnik. Ta oddelek podpira komunistične družine in družine teroristov z denarjem, ki ga je kardinal izprosil pri ameriški Caritas in nemški Adveniat. S tem denarjem plačuje kardinal advokate, da branijo pred sodišči rdeče teroriste.

Sklep: Delovanje kardinala Silva in nekaterih škofov dela veliko škodo Cerkv. Prišlo je tako daleč, da nihče več ne posluša kardinala in teh škofov, tudi če pišejo in govorijo o cerkvenih in moralnih zadevah. Odšli bodo v zgodovino s tem madežem, da so delali Cerkvi ogromno škodo, namesto da bi bili dobri pastirji svoji čredi.

Čile, 21. avgusta 1981

Dopisnik iz Čila

Rosa Mystica - Roža skrivnostna v Krminu

V nedeljo 27. septembra se je zaključil marijanski teden, ki so ga obhajali v Krminu ob 50-letnici kronanja Marijinega kipa, ki se tam časti pod naslovom Rosa Mystica (Roža skrivnostna). V nedeljo 20. septembra so kip slovesno prenesli iz njegovega svetišča v župnijsko cerkev, ker je svetišče premajhno za večje množice. Cel teden so se nato vrstili verniki ob češčenju Marije Device. Vsak dan so prihajale skupine iz sosednjih furlanskih vasi, tudi iz videmske škofije. Saj je Rosa Mystica tudi tam zelo poznana.

Zaključne slovesnosti so bile v nedeljo 27. septembra popoldne. Ob 15. uri je bila maša za slovenske vernike. Somaševanje je vodil dr. Oskar Simčič, z njim sta somaševala še g. Mirko Rijavec, ki skrbi za slovensko službo božjo pri Subidi v krminski župniji ter g. Marjan Komjanc. Na koro je pel mešan zbor. Škoda, da so se spomnili na slovenske vernike šele zadnji hip in ni bila že sprva na programu tudi kaka posebna pobožnost za slovenske Brice, ki so vedno bili navezani na Rožo skrivnostno v Krminu. Gotovo bi jih bilo prišlo veliko več.

Po slovenski pobožnosti je bila glavna in zaključna maša ob 16. uri. Somaševali so trije škofje: goriški, videmski in tržaški poleg lepega števila duhovnikov. Glavni somaševalec je bil videmski nadškof Alfredo Battisti. Na koro je pel zbor iz goriške stolnice. Nadškof Battisti je v govoru med mašo spletel nekaj zelo aktualnih misli o sedanjem položaju v svetu. Dejal je, da je danes vse v krizi; najhujša pa je moralna kriza v ljudeh, ki ne vedo ne kod ne kam. Iščemo svoje vodnike v Marxu, Freudu in drugih, a zmeraj le pri ljudeh, odkar so ob francoski revoluciji zavrgli vodnika Kristusa. Zato se danes ženejo za raznimi človeškimi vodniki kot slepci za slepimi. Sedanja kriza vrednot utegne trajati še dolgo, ker slične prelomne dobe v zgodovini niso kratke. Mi se kot kristjani zavedamo, da človek ne more voditi človeka, ker oba padeta v jamo, temveč nam je voditelj bil dan in to je Jezus Kristus.

Kljub slabemu vremenu so verniki napolnili prostorno cerkev; številni so tudi pristopili k sv. obhajilu. Petje med mašo je bilo latinsko.

Po maši bi morala biti procesija z Marijinim kipom v njeno svetišče, toda zaradi negotovega vremena je procesija odpadla.

NEKAJ ZGODOVINE

Ceščenje Marije pod nazivom Rosa Mystica je v Krminu že staro in sega v 18. stoletje. Kmalu po letu 1700 so namreč dominikanci ustanovili v Krminu šolo, kjer se je mladina učila brati in pisati. Ko so se iz prve hiše preselili v drugo večjo, je poslopje kupila pobožna krminska mladenka Uršula de Grotta. Ta je poslopje spremenila in hišo krščanskega nauka. Dobila je še nekaj drugih deklet in skupno so skrbele za krminske otroke. Uršula de Grotta je imela na svojem domu Marijin kip, delo domačega mojstra Franca Regola. Ta kip je dala prenesti v hišo krščanskega nauka in hišo posvetila Mariji Roži skrivnostni. Tako se je začelo češčenje Rože skrivnostne. Ker so se ob kipu začeli goditi razni čudeži, so Krminčani zgradili kapelo, kamor so čudodelni kip leta 1739 prenesli. Ko je postala kapela premajhna, so začeli graditi večjo cerkev. Toda zaradi težkega gospodarskega stanja so dela le počasi napredovala. Tedaj je priskočila na pomoč cesarica Marija Terezija in poslala sestram krščanskega nauka znatno pomoč. Cerkev je bila dokončana in blagoslovljena 30. aprila 1779. Prišli so časi Napoleonovih osvajanj in

Milostna podoba Matere božje, ki se časti v Krminu kot »Roža skrivnostna«

reform. Leta 1810 je Krmin pripadel Italijanskemu kraljestvu, ki ga je Napoleon ustanovil. Ze naslednje leto je Napoleon ukinit vse cerkvene organizacije; tudi družbo krščanskega nauka v Krminu. Cerkev so zaprli, jo oropali, Marijin kip oskrnili. Vendar so prišli tudi boljši časi. Cerkev so znova odprli leta 1843. Leta 1866 so Krminčani naprosili videmskega filipinca p. Scrosoppia, naj pošlje v Krmin svoje redovnice, da bodo skrbele za mladino. Pater Scrosoppi je njih prošnji ugodil in v Krmin so prišle sestre Božje previdnosti (Divina provvidenza), ki so se nastanile v poslopju poleg cerkve in prevzele tudi skrb za Marijino svetišče. Danes imajo sestre veliko obnovljeno hišo, v kateri je do 200 redovnic, zlasti starejših in bolehnih.

Ker je Marijino češčenje raslo, so župnik Ballaben in drugi želeli, naj bi bil Marijin kip kronan. Obrnili so se na kapitelj sv. Petra v Rimu, ki ima privilegij, da sme dajati dovoljenja za kronanje. Tako so 20. septembra 1931 slovesno kronali Marijin kip pod nazivom Rosa Mystica. Kronal ga je nadškof F.B. Sedej, navzoči so pa bili še drugi škofje, med njimi msgr. Fogar, ki je bil naprošen, da je imel zaključni govor, čeprav nepripravljen.

P. Luigi Scrosoppi bo v nedeljo 4. oktobra razglašen za blaženega. Njegove redovnice Božje previdnosti v Krminu bodo tako obhajale dvakratno slavo: jubilej Marijinega kronanja in razglasitev blaženim njih ustanovitelja.

OKNO V DANAŠNJI SVET

■ V svojem nedeljskem opoldanskem nagovoru v Castelgandolfo je sv. oče Janez Pavel II. najprej omenil mir, za katerega se je treba neprestano prizadevati; spomnil se je Severne Irske, kjer mladi umirajo zaradi gladovnih stavk; svoje poljske rojake je pozval, naj bodo enotni pri iskanju rešitve za svoje težke probleme. Spomnil se je tudi svojega predhodnika Janeza Pavla I., ki je nenadoma umrl 28. septembra pred tremi leti in tako odprl pot njegovi izvolitvi.

■ Ob silnem naluju je preteklo nedeljo 40 do 50 tisoč mladih izvedlo svoj mirovni pohod iz Peruge v Assisi. Organizirali so ga radikali, levičarski intelektualci in seveda PCI. Mladi naj bi manifestirali zoper oborožitevno tekmovanje. Sovjetska zveza je tudi to pot skušala manifestacijo izriniti v svoje namene. Brežnjev je namreč

Kdo nosi odgovornost za vero mladine?

Rad bi nekaj pripomnil k vprašanju vernosti naše mladine, ki ga je načela »Studentka« s člankom dne 27. avgusta. Vsekakor zasluži pohvalo, da se je lotila tega perečega problema.

Za vernost mladih kristjanov gotovo nosijo veliko odgovornost njihovi starši, da jih z zgledom, besedo, z vsem svojim vplivom navajajo, da bodo v veri rastle in se v njej vedno bolj utrjevali, da bodo imeli pogum, jo izpovedovati in po njej živeti. A danes je že večina staršev versko nezavednih in nesposobnih vršiti to odgovorno dolžnost.

Odgovornost za širjenje božjega kraljestva nosijo po svoji službi duhovniki. V preteklosti so za mladino še najlažje poskrbeli, ker je bila vsa družba krščanska. Zdaj pa je čisto drugače. Javno mnenje in družbena občila verj nista naklonjena; državna oblast in šola marsikje sta veri sovražna. Stari načini niso več uspešni, na nove še niso pripravljeni. Ne morejo samo gledati, kako se cerkve prazni, da moških skoro ni več videti pri nedeljskih mašah, otroci pa hodijo na vse strani: gojijo šport, gredo na izlete, na razne prireditve.

Kaj naj naredimo? Odkod moremo pričakovati pomoči? Drugi vatiškanski koncil, v odloku o laikih, pravi: »V današnjih razmerah je naravnost nujno, da dejavnost laikov okrepi skupna in organizirana oblika apostolata« (LA 18). Potrebne so verske organizacije. Kar je »nujno«, je treba vzeti zares. Slovenski katoličani v tržaški škofiji nimamo zdaj nobene verske organizacije, ne za mladino ne za odrasle, razen dveh skupin Marijinih družb za dekleta in žene. Za mladino se že nekaj let oblikuje mladinska veroučna skupina. To pa je odločno premalo. Nujno so potrebne verske organizacije za otroke, za odrasla, za mlade starše, za nameščence, za izobražence. Organizacije pomagajo v kristjanih krepiti njihovo vero, da vztrajajo v krščanskem življenju v sedanjem materialističnem in veri sovražnem okolju.

Kdo naj daje pobude za potrebne verske organizacije? Po koncilu delujejo po škofijah pastoralni sveti, v katerih so duhovniki, redovniki, redovnice, laiki, moški in ženske. Od njih bi najprej morale izhajati pobude za organiziran apostolat v škofiji in po župnijah.

Nekateri mladi ljudje danes mislijo, da je samo kak mladi duhovnik sposoben kaj narediti za mladino. Mislim, da vsi duhovniki nosijo v sebi veliko željo, da bi mladini pomagali živeti po veri. Treba se jim je samo približati, jim pomagati, z njimi sodelovati.

Jože Prešeren

Bralcem v pojasnilo

Prejeli smo s prošnjo za objavo.

V 38. št. Katoliškega glasa z dne 24. septembra 1981 sem v pripisu uredništva k mojemu članku »Kdo je komu sodnik?« med drugim prebrala tudi prošnjo uredništva, naj se dopisniki podpišejo pod članek s pravim imenom ali pa naj temu dodajo šifro ali psevdonim, če ne želijo, da se njihovo ime objavi.

Ker se zdi, da bi lahko iz tega zapisa bralci nepravilno sklepali o mojem podpisu oz. identiteti, naj povem, da sem v obeh tipkopisih člankov »Ali je res kriva samo družina?« in »Kdo je komu sodnik?«, ki sem ju poslala uredništvu Katoliškega glasa s prošnjo za objavo, dodala psevdonimu »Studentka« še svoje pravo ime.

Da ni bilo to ime izmišljeno, je dokaz pismo, ki sem ga prejela od dr. Škerla na svoj osebni naslov nekaj dni potem, ko sem odposlala svoj prispevek »Kdo je komu sodnik?« uredništvu Katoliškega glasa s prošnjo za objavo.

Poleg tega pa sem v svojem prvem članku »Ali je res kriva samo družina?« (Kat. glas, št. 34, 27. avgusta 1981) povedala, da pripadam mlajši generaciji in sem v enem odstavku tudi spregovorila v prvi osebi, ko sem zapisala, da smo za svojo duhovno rast odgovorni tudi mladi sami.

Zato mislim, da ne bi smelo priti do večjega nesporazuma glede moje identitete. Kako in v čem naj bi slog in vsebina mojega prvega članka spominjala na »neko drugo starejšo osebo«, pa prepuščam v presojo bralcem samim.

Rada pa bi vas še opozorila, da je prišlo pri objavi mojega članka »Kdo je komu sodnik?« do zamenjave besedne zveze »šolski verouk« z besedno zvezo »šolski pouk«, ki je v mojem tipkopisu ni bilo. Stavek bi se moral namreč glasil: »Mogoče pa bi mladi v takih skupinah le razvili osebnejši odnos z Bogom, ki jim morja pri šolskem verouku (in ne: »pouku«) ni vedno mogoče.«

P. P. - Studentka

■ Predsednik Pertini je na mesto pred nedavnim umrlega pesnika in Nobelovega nagajenca Eugenia Montaleja imenoval za dosmrtnega senatorja neapeljskega dramaturga Eduarda De Filipa, ki je sedaj star 81 let.

Z GORIŠKEGA

Dve razstavi slovenskih umetnikov

V nedeljo 20. septembra so v baru Jolly odprli razstavo goriškega slikarja Andreja Košiča. Umetnik je razstavil svoja najnovejša dela in sicer vrsto svežih akvarelov. Nekateri predstavljajo krajinske izreze, ki jih lahko prepoznamo (npr. grad Rihemberk), večina pa je motivov iz narave, v katerih Košič podoživlja vtise, ki mu jih pustijo skupina dreves na samotni jasi, kraška gmajna, kotiček ob vodi itd. Krajine so pridobile na globini, obzorja so se razširila, umetnik želi zajeti širši prostor in se svobodneje premikati. Slike diha čistost in svežino. Košič je v njih pokazal, da se je v akvarelni tehniki zelo izpopolnil. Razstava bo odprta do 4. oktobra.

V soboto 26. septembra pa je bilo v goriškem Avditoriju odprtje retrospektivne razstave slikarja Rudolfa Saksida. V vseh dolgih letih umetniškega ustvarjanja je sicer Saksida razstavljaval v Gorici le osemkrat. Začetki nastopanja v javnosti segajo v čas pred drugo svetovno vojno. Leta 1938 se je namreč predstavil skupaj s Tulliom Cralijem kot goreč zagovornik slikarskega odtenka futurizma aeropittura, ki je takrat pod raznimi vplivi navduševala slikarje. Saksidovih del iz tega časa ni več. Po vojni se Saksida zopet pojavi s samostojno razstavo v Trstu, iz katere je razvidno, da se je popolnoma otresel futurističnih izkušenj. Prek znakov nadrealizma in koprškega liričnega intermezza med leti 1950-55 pa nastopi način slikanja, ki je za Saksido mogoče najbolj značilen: figure se spremenijo v lutke, v čudna pravljica bitja, ki oživljajo Saksidov svet odmaknjenosti od resničnosti. Prav gotovo je to tudi najbolj originalno slikarjevo obdobje. V zadnjem času se je Saksida usmeril v tehniko, ki spominja na lepljenke: z delčki papirja, izrezov blaga in drugačnega materiala je zopet sestavil svet, ki pa kljub svoji idealni reorganizaciji ne more prikriti grenke resničnosti potrošniškega sveta. Ob razstavi je izšel tudi katalog z uvodno študijo dr. Milka Renerja. Razstava bo odprta do 16. oktobra. - v.č.

Občni zbor PD »Štandrež«

V četrtek 24. septembra so se zbrali člani PD »Štandrež« na rednem letnem občnem zboru v prostorih doma »Anton Gregorčič« v Štandrežu. Občnemu zboru so prinesli pozdrave predsednik ZSKP dr. Humar, predsednik ZCPZ Mirko Spacapan ter predstavniki prosvetnih društev »Oton Župančič« iz Štandreža, »M. Filej« iz Gorice, »Hrast« iz Doberdoba in predsednik štandredške rajonske konzulte. O delovanju društva je poročala tajnica Silvana Znidarčič, blagajniško poročilo je podal Lucijan Pavio, Božidar Tabaj pa je govoril o dramski dejavnosti.

Iz teh poročil je razvidno, da je bilo društvo tudi v minulem letu zelo aktivno in prisotno na raznih področjih. Za glasbeno vzgojo skrbi štandredška glasbena šola, ki že več let redno deluje in katero obiskuje lepo število otrok, ki vadijo v klavirju, harmoniki in kitari. Člani te šole so pripravili zaključno prireditev v Štandrežu, nekateri pa so se udeležili skupnega nastopa glasbenih šol na Goriškem, ki je bila v Katoliškem domu v Gorici.

Tudi štandredški mladinski zbor, ki ga vodi Elvira Chiabai, ima redne vaje in rad nastopa doma in tudi v drugih krajih. Zbor je pel na spominski proslavi vojnih žrtev v Štandrežu, na zahvalno nedeljo na glavnem trgu, na reviji mladinskih zborov v Gorici, na Prazniku špargljev, na prireditvi glasbene šole in še ob drugih priložnostih. Konec avgusta so člani mladinskega zbora bili na skupnih počitnicah v Zabnicah, v koči sv. Jožefa.

Mešani pevski zbor je redno deloval in nastopil na Cecilijanki v Gorici in na reviji Primorska poje v Kobaridu. Sodeloval je tudi na drugih domačih prireditvah.

Društveni dramski odsek se je v januarju predstavil na domačem odru s premiero kriminalke angleške pisateljice Agathe Christie »Deset zamorčkov« v režiji Emila Aberška. Igro so ponovili v Štandrežu, Doberdobi, v Pevmi, v Gorici, v Grgarju, v Rimanjih, v Števerjanu, v Desklah in v Dornberku. Igra je bila povsod deležna navdušenega sprejema.

V tej sezoni je dramski odsek nastopal tudi s Čehovo veseloigro »Jubilej« in sicer v Gorici na pustni prireditvi in v Rupini na Prazniku fitalje.

Z igro »Strogo zaupno«, ki so jo imeli na programu v prejšnji sezoni, so se prijavili na natečaju »Mladi oder«, ki ga razpisujeta ZSKP iz Gorice in Slovenska prosveta iz Trsta. Skupina je za to predstavlo prejela priznanje in plaketo.

Na Prazniku špargljev 7. junija so člani dramskega odseka prvič uprizorili veseloigro »Podlaga zakonske sreče«, ki jo je napisal Jakob Alešovec. Delo je režirala Mira Strukelj. S to igro so nastopili tudi na poletnem kulturnem prazniku v Biljah. Za novo sezono je društvo izbralo Goldonijev komedijo »Krčmarica« in že začelo z vajami.

Društvo je tudi skrbelo za druge kulturne prireditve in vedno sodelovalo pri vseh pobudah, ki so bile koristne za štandredško skupnost in tudi za širši krog.

G. Vinko Zaletel je v izbranih slikah prikazal južnoameriški državi Argentini in Čile, člani števerjanskega društva »F.B. Sedej« pa so nastopili v Štandrežu z Jalnovo dramo »Srenja«.

Ob obisku ameriških Slovencev, članov zbora »Korotan« in folklorne skupine »Kres« iz Clevelanda je bilo štandredško društvo zelo angažirano in je poskrbelo tudi za nastop in sprejem v Štandrežu.

Kot običajno je društvo organiziralo v poletnem času na prostem Praznik špargljev, ki je lepo uspel.

Za družabnost so poskrbeli na sv. Martina, na zadnji dan leta in na pustni torek. Pred volitvami je predsednik nadzornega odbora Emil Cingerli povedal, da je bilo delovanje društva v skladu s statutom in da sta blagajniška in tajniška knjiga skrbno urejeni.

Na občnem zboru je bil izvoljen odbor, ki ga sestavljajo: Marko Brajnik, Marjan Breščak, Lucijan Krpan, Marinka Leban, Pavel Mučič, Jordan Mučič, Mario Mučič, Lucijan Pavio, Damjan Paulin, Selva Viktor, Rudi Šuligoj, Božidar Tabaj in Silvana Znidarčič.

Prihodnja sinoda bo razpravljala o sv. spovedi

Lani je škofovska sinoda razpravljala o problemih sodobne družine. Prihodnja sinoda bo v Rimu jeseni 1983 razpravljala o zakramentu sprave in pokori ali, kratko rečeno, o sv. spovedi. To je hotel sam papež, ker so mu tako svetovne razne škofovske konference. Zakrament sprave doživlja danes veliko krizo, to se pravi, da vedno manj vernikov opravlja sveto spoved.

Pročelje Marijinega svetišča »Rosa mystica« v Krminu

Izlet na Češko

Bazoviška župnija prireja že več let izlete, potovanja in romanja, da bi se ljudje sprostiti, spoznali svet in se tudi med seboj zblížili, za kar je skupno večdnevno življenje najlepša priložnost. Čeprav živimo v isti župniji, nas vsakdanje življenje in delo tako uravnava, da se le redko srečujemo, za prijateljski pogovor pa skoraj ni časa.

Tako smo se zadnji teden v avgustu odpravili na Češko. Potovanje je organiziral g. župnik msgr. Marijan Živic s pomočjo Globtoura iz Gorice, toda neprijetno nas je prizadelo, da sam ni mogel z nami, ker ni dobil vizuma. S tem smo veliko izgubili, ker smo ga imeli doslej vedno med nami in vedeli, kako zna naš župnik voditi in razgibati družbo, skrbeti za telesno in duševno hrano in za vse, kar je potrebno, da izlet dobro uspe. Bilo nas je 50, od študentov do že starejših ljudi. Kljub župnikovi odsotnosti je vse potekalo v najlepšem redu, ker ga je nadomestila njegova sestra Dora.

Izlet se je začel pred bazoviško cerkvijo v ponedeljek, 24. avgusta zgodaj zjutraj. Zasedli smo avtobus koprškega podjetja Slavnik, ki sta ga vodila dva prijazna in izkušena soferja, oba že večkrat na Češkem. Za kosilo smo bili že v Salzburgu, ker so predori skozi Nizke in Visoke Ture razdalje zelo skrajšali. Pri kosilu se nam je pridružil vodič, ki nas je že lani spremljal po Dunaju.

NA ČEŠKI MEJI

Popoldne smo se pripeljali do češke meje Dolni Dvorišče. Najprej smo se ustavili pred debelo železno zapornico, ki sta jo stražila vojaka z brzostrelkami. Ko so jima iz glavne carinarnice sporočili, sta naju spustila pred carinsko poslopje, izhod pa je bil zaprt z enako zapornico in stražo. Pobrli so nam potne liste in trojni izvod vizuma in začelo se je dveurno čakanje. Hodili smo po zagrajenem prostoru in gledali mejo, ki je posejana z železnimi koli in mrežo, ob njej pa lepo zorana zemlja, ki je tako skrbno očiščena, da ne raste niti plevel. Na določene razdalje se vrstijo stražni stolpi z oboroženimi vojaki, zato bi bil vsak poskus bega gotova smrt. Opazovali smo tudi, kako so pregledovali hladilnik, ki je bil namenjen v Avstrijo: odprli so mu vsa vrata, čeprav so bila zapечатena, natančno pregledali notranjost, neki stražnik je pripeljal izurjenega psa, ki je prevohal hladilnik znotraj in zunaj in spodaj, drug vojak je prinesel lestev in pregledal še streho. Čeprav niso našli ničesar, je hladilnik ob našem odhodu še stal. Nas osebno niso pregledali in tudi kovčkov niso odprli, zato si nismo znali razlagati, kaj so toliko časa počeli. Dobro pa smo čutili, da smo v drugačnem svetu, kot smo ga navajeni, saj si nismo upali niti glasno govoriti, čeprav ni bilo prepovedano.

Ko smo se končno zapeljali na Češko, smo občudovali pokrajino, ki je zelo lepa in valovita in tudi cesta vodi navzgor in navzdol. Kar 90 % zemlje je državne, zato na poljih ni mej: vozili smo se mimo obsežnih njiv požete pšenice, še zelenega krompirja in koroze, ki pa jo bodo poveli uporabili za živino. Ponekod so orali z motornimi plugi na sedem brazd. Za polji so se vrstili zeleni gozdovi in redke vasi.

MESTO TABOR

Prvo večje mesto, skozi katero smo se peljali, so bile Češke Budejovice s 60.000 prebivalci in slovijo po lepem trgu, vendar si ga nismo mogli ogledati, ker se nam

je mudilo v Tabor, kjer nas je čakala večerja s prenočiščem. Naslednje jutro smo si ogledali Tabor, mesto, ki je nastalo v začetku 15. stol. kot trdnjava husitov, prištevava Jana Husa, ki je začel neke vrste protestantsko in narodno gibanje med Čehi. Njega so sežgali na grnadi v Kostanci, njegovi pristaši pa so se dvajset let upirali cesarskim in križarskim vojskam, ker so bili v Taboru dobro utrjeni in so jih vodili spretni in sposobni poveljniki: Jan Žižka, Prokop Veliki in Mali idr. Stari del mesta je še danes tak, kot je bil, utrjen, ohranjeni so tudi hodniki in sobe v živi skali pod glavnim trgov in občinsko palačo, vendar jih odpro le enkrat na leto.

Iz Tabora smo se odpeljali v grad Kopnište, vodil nas je uradni češki vodič, prijazen in zgovoren gospod, ki je govoril srbsko oz. bosensko in italijansko (nekoliko polomljeno) in nas spremljal do konca potovanja po Češkem. Grad so postavili v začetku 14. stol. v gotskem slogu, pozneje so ga večkrat predelali, 1894 ga je kupil avstrijski prestolonaslednik Franc Ferdinand, ki so ga ustrelili 1914 v Sarajevu. Grad je izbral za svoje bivališče in ga dal močno predelati, spremenil pa ga je tudi v muzej: v njem je pet tisoč rogov živali, ki jih je ustrelil (na vsakem je datum in kraj ustrelitve), v njem pa zbirka orožja iz 16. in 17. stol., umetniška galerija in muzej sv. Jurija, ki obsega najrazličnejše kipe in slike tega svetnika, zavetnika vitezov. Ob gradu je gotski stolp, v katerega so uporni češki plemiči za nekaj časa zaprli kralja Venceslava IV. Grad ima 82 sob in je državna last.

(*Drugič naprej*)

M. J.

tržaške novice

Nova imenovanja

S 1. oktobrom bodo nastopili svojo novo službo: E. Bisiacchi kot župnik Sv. Marije Magdalene (Kolonkovec); V. Cian kot župnik pri Starem sv. Antonu; G. Zangrando kot župnik Sv. Hieronima (Chiarbola); K. Crisanaz kot kaplan v Rojanu.

Družinski konzultoriji

V Trstu obstajajo trije javni družinski konzultoriji in sicer: Valmaura, Chiadino Rozzol in Rojan. V ponedeljek 20. septembra so bile volitve vodstvenih organov. Izvoljene so bile med drugim vse tiste osebe, ki so jih predlagale katoliške organizacije. Težko je danes reči, kako bo delo v teh konzultorijih tudi potekalo in katere bodo smernice, ki se jih bodo lahko držali. C.I.F. (Centro femminile italiano) je v ul. Battisti 13 odprl svoj konzultorij (posvetovalnico), kjer bodo katoličani dobili nasvete in pomoč v duhu krščanskih zakonov in smernic. Ta konzultorij bo odprt — od 5. oktobra dalje — ob ponedeljkih, sredah in petkih ob 19.30 do 21. ure.

Sindikata slovenske šole v Trstu

V četrtek 25. septembra je sindikat slovenske šole v Trstu imel svoj 26. občni zbor, na katerem je podal obračun enoletnega delovanja ter seznanil člane s problemi in nalogami, ki ga čakajo in ki jih bo moral rešiti v novem šolskem letu.

Novi odbor sindikata slovenske šole se

Tržaški pastoralni načrt za družino

Laiki in duhovniki, člani pastoralnega in prezbiterialnega sveta tržaške škofije, so 20. in 21. septembra razpravljali v glavni dvorani semenišča o škofijskem pastoralnem načrtu za družino, ki je bil objavljen v zadnji številki škofijskega biltena. Pobuda spada v okvir teženje, da bi se tržaška Cerkev spoznala v sedanjih stvarnostih, da bi našla ključ do evangelizacije družine, osnovne celice družbe, ki je izpostavljena težkemu razvrednotenju vsega tradicionalnega, vrednega in trajnega. Iz krize družine pa kot nujna posledica izvirata krizi družbe in Cerkve.

Tržaški posvet je bil zamišljen kot razprava na podlagi štirih poročil o sedanjem stanju na kulturnem in družbeno-gospodarskem področju, o položaju duhovščine v škofiji ter o delovanju organizacij in društev katoliških laikov v škofiji. Kakor so bila poročila zanimiva (nekatera so naravnost kričeče opozorila na težko situacijo) in kot informacija tudi koristna, so se vendar izkazala za presplošna, da bi se diskusija lahko nanje naslonila, da bi prišli do pravih predlogov, s katerimi naj bi segli v vsakdanjo prakso.

Če se bodo odgovorni zavedeli, da tržaški posvet ni dal odgovora na postavljena vprašanja, bodo s prihodnjimi pobudami lahko dosti bolj koristili uresničevanju pastoralnega načrta, ki mu manjkajo prav instrumenti, s katerimi priti do italijanskih in slovenskih zakonskih parov in do mladih.

Izčrpano poročilo o laičnih društvih in skupinah v tržaški Cerkvi pač ni sprožilo v razpravi idej o tem, kako in kaj naj ta društva storijo, da se bodo približala družini in ji koristila, kako naj se vskladijo

v enotnem načrtu kljub temu, da morajo vsi obdržati svojo neodvisnost.

Tudi pri ostalih poročilih je ostalo na ravni informiranja, diskusija pa perečih vprašanj ni poglobila. Tako bi poseben članek zaslužilo poročilo o stanju med duhovščino, zlasti še med slovensko, ki je že vrsto let brez domačega prirastka, medtem ko se poprečna starost duhovnikov neusmiljeno veča. Po nekaterih vidikih je bila zanimiva tudi informacija o stanju slovenske kulture na Tržaškem, ki je opozorila na težki položaj slovenskih katoliških društev od prve svetovne vojne do danes, o pomembni vlogi slovenske duhovščine, ki je med obema vojnima za časa fašizma edina držala prižgano vero v narod in njegove vrednote, ter na povojni razvoj, ki je pomenil nove preizkušnje, tokrat na ideološkem področju. Prikazan je bil poskus marksističnega idejnega monopoliziranja mladine in sistematičnega rušenja vseh pobud, ki zrastejo v katoliških krogih, kar hromi delovanje tudi tistih, ki so pripravljeni zastaviti svoje sile v občo korist. Vsekakor pa je bila jasno izražena potreba, da slovenska komponenta tržaške Cerkve tudi sama išče pot iz sedanjega težkega stanja, zato je več kot hvalavredna misel na podoben posvet v okviru slovenskih organizacij.

SLOVENSKI KULTURNI KLUB

bo slavil v soboto 10. oktobra ob 20. uri

25-LETNICO USTANOVITVE

Proslava s kulturnim programom bo v Peterlinovi dvorani, ul. Donizetti 3 v Trstu. Vabljeni člani in vsi bivši klubovci.

stavljajo: Iva Bone, Stanka Cuk, Ida Grogari, Zivka Marc, Majda Massera, Marko Paulin, Sonja Sirk, Majda Stoka, Ivanka Sancin Vocati, Mara Verša in Stanka Skrinjar. V nadzorni odbor so bili izvoljeni: Stojan Corbatti, Suzi Pertot Legiša in Bruno Kralj. Razsodišče: Stojan Sancin, Vesna Sandalj in Nerina Švab.

Druga izdaja izvirne slovenske knjige

Letos je v Trstu izšla že druga izdaja najnovejše knjige Mirka Javornika »Pero in čas II«. Prva je bila razprodana pred letom dni in je bila deležna izrednega uspeha pri bralcih in kritiki križem sveta. Med drugim je dala dr. Tinetu Debeljaku, vodilnemu slovenskemu slovstvenemu ocenjevalcu, esejistu in estetu, pobudo za nad 60 strani dolgo študijo o Javorniku kot pisatelju, ki je izšla v zadnji številki argentinskega »Meddobja«. Ponatis se od prejšnje izdaje razlikuje le po barvi platnice in po tem, da so v njem popravljene preštevilne napake iz prvega. Delo šteje 530 strani s sedmimi poglavji, katerim je izvirne simbole ustvaril arhitekt Vilko Čekuta iz Toronta. Vsebuje prikaze o avtorjevi rojstni deželici Notranjski z njenim Cerkniškim jezerom in o njenih ljudeh ter usodah. Dalje potopisne zgodbe iz Evrope, Sredozemlja, Atlantika ter s »prave poti v vesolje«, ameriškega odletišča za poletne na Mesec v Cape Canaveralu na Floridi. Jedro knjige so novele in drama. Zanimiva je tudi esejistika pod naslovom »Ljudje, problemi, sodbe« z literarnimi portreti slovenskih in tujih osebnosti ter ocenami knjižnih del. Iz zadnjega poglavja, »Pisanje za sproti«, je povsod po slovenskem svetu zbuja pažnjo in priznanje razprava »O slovenski besedi«. Po njej je pisec priredil predavanje »The Unknown, Wonderful Slovenian Language« (Neznani, a čudoviti slovenski jezik), ki ga je imel letos februarja pri Slovenian Heritage Foundation v Clevelandu za angleško govoreče občinstvo. Knjiga je na prodaj v Trstu v knjigarni Fortunato, v Gorici v Katoliški knjigarni, v Celovcu pa v knjigarni Mohorjeve družbe, Viktringerring 26. Naklada druge izdaje je majhna in novega ponatisa ne bo.

Glasbeno študijski dnevi

MMPZ »Vesela pomlad«

Mlajši mladinski pevski zbor »Vesela pomlad« z Opčin je imel od 11. do 15. sep-

tembra v prostorih Finžgarjevega doma glasbeno študijske dneve. Odbor staršev, ki pospešuje delovanje zbora, se je odločil, da letos prvič uvede te študijske dneve. Vodili so jih Ivan Florjanc, Nadja Fabris-Špacapan in Franc Pohajač. Člani zbora so se vsak dan tri ure dopoldne in tri ure popoldne upeljevali v svet glasbene abecednika, pisanja not, v gradnjo lestvic, v govorjeni in peti solfeggio ter v dihalno tehniko. Imeli so na voljo prav za to priložnost sestavljeno brošuro. Ob tem zahtevnem delu pa so imeli tudi čas, da so se z raznimi samoiniciativnimi igrami sprostiti in se zadnji dan s celodnevним izletom v naravo (na Volnik z obiskom gospe Efe in Kraške hiše) še tesneje med seboj povezali.

Izkazalo se je, da so tovrstne pobude neobhodno potrebne tako za mladinske kakor tudi za otroške zборе, če želimo, da bodo naši odrasli zbori pomlajeni s kvalitetnejšim dotokom mlajših ljudi.

Barkovlje

V Barkovljah bodo rožnovensko nedeljo praznovali z običajno slovesnostjo: ob 8. uri bo sv. maša, po maši pa procesija s kipom Matere božje. Pridite!

Dolina

Veselo srečanje nas je združilo v petek 25. septembra v Dolini. G. škof Bellomi se je v spremstvu dr. L. Škerla in domačega župnika Albina Grmeka velikodušno odzval povabilu sester, da blagoslovi obnovljeno hišno kapelo. Posvečena je sv. Frančišku Asiškemu in ker letos poteka 800 let od njegovega rojstva, smo s to slovesnostjo pričeli Frančiškovo leto po vseh naših redovnih skupnostih na Goriškem in Tržaškem.

Lepo število sester in onih, ki so pripomogli k obnovitvi kapele je prisostvovalo liturgični daritvi g. škofa v domačem jeziku. Navduševal nas je za gorečo molitev in češčenje sv. Evharistije, ki je središče in duša redovne skupnosti ter farnega občestva.

Sestre so poskrbele tudi za veselo razpoloženje pri skupni mizi, kjer je prišla do izraza topla domačnost. Pristrčna zahvala g. škofu in arhitektu Riavisu, ki je omislil načrt za kapelo ter vsem velikodušnim pomočnikom, ki so delo spremljali in dovršili.

Za atentatorjem na papeža stoji mednarodna zarota

Rimsko sodišče je objavilo razsodbo o atentatorju na papeža Janeza Pavla II. V razsodbi je rečeno, da je atentat napravil sicer atentator sam, vendar da se za njim skriva mednarodna zarota, ki je za sedaj ni bilo mogoče še odkriti. (Ali pa je niso hoteli odkriti, ker so mnogi prepričani, da se za vsem skriva Sovjetska zveza.)

Ansambel »Vesela pomlad« z Opčin na Volniku

Francé Dolinar, Rim

Cirilmetodijska okrožnica Leona XIII. (1880) (12)

Zahvalno romanje katoliških Slovanov leta 1881 v Rim

Iz Goriške so se udeležili romanja duhovniki: poleg dekana Kabela Tomaž Černe, vikar v Avčah, Karel Cigon, kaplan v Crničah, Marko Vales, kaplan v Oseku, Josip Golja, vikar v Ponikvah pri Tolminu; iz Trsta Ivan Černe, kaplan pri Novem sv. Antonu, Jakob Kocijan, »kaplan pri Jezuitih v Terstu«, Julij Wardo, kaplan iz Istre poleg kanonika Paumana tudi Ivan Kavalič, kaplan v Kopru.

UDELEŽENCI IZ OSTALIH SLOVANSKIH DEZEL

Iz slovenskih dežel je v Rim v zahvalo za »Grande munus« priromalo nad 1.200 romarjev. Čehov (iz Moravske 100), ki se jim je pridružilo nekaj Slovakov, je pri-

šlo 400, enako število so delali Poljaki z Rusini, Hrvatov je bilo nekaj nad 300, med njimi največ iz Dalmacije (200), Slovenci so delali komaj dvanajsti del romanja, Bolgarov ni bilo niti za desetino.

Več kot skromna je bila udeležba slovenskih škofov, vsega šest, od teh so bili trije slovansko-bizantinskega obreda: Bolgar Nil Izvorov, apostolski administrator katoliških Bolgarov vzhodnega obreda, in Ukrajince: lwowski mitropolit Josip Sembratovič in njegov pomožni škof Silvester Sembratovič.

V šestdesetih letih je med katoličani vzbujalo velikeupe gibanje za zedinjenje s katoliško Cerkvijo, ki je med Bolgari nastalo kot nasledek prizadevanja za osvoboditev izpod iga fanariotskega carigradskega patriarhata in iz njega izhajajočega pogrčevanja. Pij IX. je v aprilu 1861 posvetil za arhiepiskopa in apostolskega vikarja zedinjenih Bolgarov hegumena Josipa Sokolskega, da bi gibanje, ki je bilo močno zlasti v Traciji in Makedoniji, dal urejenega zagona. Število v bolgarski Cer-

kvi vzhodnega obreda zedinjenih se je kmalu vzdignilo na 60.000 vernikov.

Toda čez par mesecev je ruski poslanik pri otomanski Porti povabil Sokolovskega kot gosta na ladjo, ki je bila zasidrana v Bosporu, in nadškofa odpeljala za vedno v Rusijo. Kmalu je od bolgarskega zedinjenja ostalo samo 4.000 duš. Šele 1876 se je z imenovanjem Nila Izvorova za škofa začelo urejevati cerkveno življenje med katoliškimi Bolgari slovansko-bizantinskega obreda. Slovenci so tista leta po Jeranu redno pošiljali svoje darove za zedinjene Bolgare, zlasti v Drinopolje.

Tudi najstarejša (od 1596) in najštevilnejša slovanska zedinjena Cerkev (rusinska), je v sedemdesetih letih preživljala kritično meddobje. Ruski carji so jo v svojem imperiju zatrli; v avstrijski Galiciji, kjer je dejanska oblast imelo poljsko plemstvo, kajti nobena dunajska vlada ni mogla obstati brez glasov »Poljskega kola« v poslanski zbornici na Ring-Strasse, je poljska večina storila vse, da bi preprečila, tudi s pomočjo cerkvenih krogov,

nacionalno osamozavedenje Ukrajincev.

Spočetka je bila rusinska narodna zavest istovetna z rusofilstvom; šele s prihodom Mihaela Drahomaniva v Galicijo leta 1875, ko je bil izgnan iz Kieva, se je med avstrijskimi Rusini začela zbirati radikalna ukrajinska nacionalna stranka. Josip Sembratovič, ki je poprej bil episcopus ordinans za vzhodne obrede v Rimu, je sprva užival zaupanje Poljakov, bil pa je kot metropolit v skrajno težkem položaju; ako namreč ni pospeševal rusofilov, je veljal za izdajalca narodnih idealov, ako jim je izkazoval naklonjenost, so ga Poljaki hitro osumili razkolniških tendenc in dunajska vlada ga je pazljivo zasledovala.

Središče rusofilov je bil grško-katoliški »stolni kapitelj« v Lvovu, ki je nazadnje dobil pod svoj vpliv metropolita. Šele ko je eden izmed najbolj sprednjih rusofilskih »kanonikov« odpadel v pravoslavlje, se je Sembratovič odločil za ukrajinsko usmeritev. Vzrast nacionalne ukrajinske zavesti je zvezana z bratovščino nezedinjenih Ukrajincev »Kirilo-Metodijevske

bratstvo« (1840-1846), ki jo je vlada razgnala.

Silvester Sembratovič, od 1879 pomožni škof, je leta 1882, ko je Josip zaradi razmer, ki jih ni obvladal, moral odstopiti, postal stričev naslednik, najprej kot apostolski administrator, od 1885 pa kot rezidenčni škof. Kot mitropolit je on pripomogel do zmage zmerno ukrajinskemu gibanju.

Posvetovanje italijanskih katoliških tednikov

Uredniki 120 italijanskih katoliških tednikov so se zbrali v mestu Lecco na posvetovanje, ki je trajalo od 1. do 3. oktobra. Razpravljali so o mestu, ki ga ima katoliški tednik v Italiji, katera se spreminja. Govorili so tudi o informacijah in o problemu širjenja listov. Med drugimi predavatelji je govoril tudi milanski nadškof Martini.

(Se nadaljuje)

Odprtje mejnega prehoda v Standrežu

Določeno je, da se novi obmejni prehod v Standrežu uradno odpre v nedeljo 18. oktobra. Odprtju bosta prisostvovala zunanja ministra obeh držav, zlasti kako se izvajajo Osimski sporazumi. Možno je tudi, da bosta imela razgovore o povezavi novega obmejnega prehoda z avtocesto pri Razdrtem. Na jugoslovanski strani namreč ni primerne povezave novega bloka z ostalim cestnim omrežjem, četudi bo to glavni mejni prehod na Goriškem. Zato se že dolgo govori, naj bi Italija ali Evropska gospodarska skupnost financirali gradnjo primerne ceste od bloka v Standrežu oz. Vrtojbi do Razdrtega, saj dokler te povezave ne bo, bo tudi novi blok zelo paraliziran.

Nova koncertna sezona v Gorici

Goriški ljubitelji glasbene umetnosti bodo lahko tudi letos imeli bogato in zanimivo abonmajsko koncertno sezono, ki jo že vrsto let pripravljajo Glasbena matica, Zveza slovenske katoliške prosvete in Zveza slovenskih kulturnih društev.

Vsako leto je skrb organizatorjev, da v program uvrstijo vse glavne vrste glasbene ustvarjanja in poudarjanja. Orkestralna, komorna, solistična in zborovska glasba — vse te so vedno prisotne na goriških koncertnih programih. Prav je namreč, da imajo ljubitelji glasbe možnost slediti vsem muzikalnim dejavnostim, ki sestavljajo široko bogastvo celotne glasbe. Posebej je še skrb organizatorjev, da nastopajo slovenski ali jugoslovanski ansambli in solisti ter da imajo v svojem repertoarju tudi dela domačih skladateljev. In prav v tem je tudi poslanstvo slovenske abonmajске sezone, ki na ta način ne le odgovarja težnjam in pričakovanjem slovenske publike, ampak seznanja z našo glasbeno ustvarjalnostjo tudi ljubitelje glasbe večinskega naroda.

Koncerti abonmajске sezone so navadno porazdeljeni po različnih mestnih dvoranih. Letos bodo koncerti v deželni Avditorij, v dvorani Katoliškega doma in v novi dvorani Kulturnega doma. Za letos odpadejo nastopi v Attemsovi palači, ker je dvorana v zaželenem obdobju zasedena zaradi večjih razstav.

Prvi koncert bo sredi novembra in bo nastopil Goriški komorni ansambel ob sodelovanju dveh odličnih slovenskih solistov s tremo, A. Grčarjem in S. Arnoldom. Sledil bo v začetku decembra koncert znanega zagrebškega pianista Krpana. V januarju bosta nastopila v komorni zasedbi J. Grafenauer (flavta) in D. Bertonec (klavir).

V začetku februarja bo gost abonmajске sezone Trio Lorenz s solistom J. Faloutom (rog). Sledil bo v marcu nastop orkestra Akademije za glasbo iz Ljubljane s tržaškim pianistom A. Rojcem. Sezona se bo zaključila v aprilu, ko bo nastopil mešani zbor Obala iz Kopra.

Tudi letos bodo na razpolago abonmaji. Cena je 10.000 lir za redni in 6.000 lir za mladinski abonma. Posamezne vstopnice bodo po 2.000 lir. O prodaji abonmajev in vstopnic bomo še pravočasno poročali.

Poročilo šolskega sindikata

Na svoji zadnji redni seji, ki je bila v četrtek 14. septembra, je sindikat slovenske šole - tajništvo Gorica pravilno odločil, da se s sindikalni večerji na Martinov, o bodočem rednem obnem zboru, o uvedbi 5. letnika učiteljskega in o drugih problemih slovenske šole ob novem letu.

Na sindikalno večerjo so toplo vabljeni vsi člani sindikata; povabljene bodo tudi šolske oblasti tostran in onstran meje ter zastopniki tržaškega tajništva. Ob tej priložnosti bo sindikat počastil nekatere šolnike, ki so z novim šolskim letom stopili v pokoj. Točni datum tega družabnega srečanja bo pravočasno javljen.

Letos poteče sedanjemu odboru mandatna doba, zaradi česar bodo potrebne nove volitve. Sindikat jih namerava sklicati v začetku decembra in sicer v dopoldanskem času. Ob prvi priložnosti bo predavanje na temo, ki bo zanimala širok krog šolnikov.

Zanimanje za 5. letnik učiteljskega je tudi med goriškimi dijaki veliko. Priglasilo se jih je kar precej, vendar pa ne v takem številu, da bi omogočilo samostojen tečaj v Gorici; težko rešljivo je bilo tudi vpra-

šanje učnih moči. Zato bodo morali zainteresirani na tečaj v Trst.

Diskusija pa je bila najbolj živahna ob vprašanju lokacije za slovenske šole. Pred kratkim se je preselil v prostore bivšega malega semenišča, ul. Alviano 18, državni tehnični trgovski zavod »Žiga Zois«, medtem ko se bo državni strokovni zavod za trgovino »Ivan Cankar« predvidoma preselil v poslopje goriške pokrajinske gluho-nemnice na Placuti. Navzoči so bili mneneja, da je vendar že čas, da slovenske šole dobijo lastno poslopje z vsemi potrebnimi infrastrukturami.

Maturanti so se srečali v N. Gorici

V soboto 19. septembra so se v poslopju nove osnovne šole v Novi Gorici srečali maturanti nekdanjega tolminskega učiteljskega. Po prvi svetovni vojni je namreč italijanska oblast premestila slovensko učiteljske iz Gorice v Tolmin. Tam so opravljali zrelostne izpite tedanji učiteljski kandidati, dokler ni bilo učiteljske ukinjeno. Sedaj imajo navado, da se tedanji maturanti enkrat na leto kje srečujejo. Letos so se srečali v Novi Gorici tudi zato, da si ogledajo novo moderno poslopje za osnovne šole. Njih kolegica Zora V. S. jim je zložila pesem, ki gotovo izraža čustva njih vseh. Takole poje:

Kako potekala so leta nam / tolminska, / kjer z bistro Sočo spaja se / Tolminka, / kaj prinesel čas nam je / poznejši, / to vsak od nas že ve. / Kako nam danes srce bije, / kako nam sreča iz oči zdaj sije, / pa vsak občuti, / ko v pozdrav podajali smo si roke.

Števerjan

V nedeljo 27. septembra sta se predstavila našemu farnemu občestvu novi dušni pastir in kaplan. Potem ko je namreč zapustil našo faro dosedanji župnik Anton Prinčič, je nadškofija imenovala za upravitelja števerjanske župnije dr. Kazimirja Humarja iz Gorice, za kaplana pa Gabriela Vidriha, ki je do sedaj deloval v koprski škofiji.

Najprej so se vaščani poslovili od odhajajočega župnika in se mu javno zahvalili za opravljeno delo, najprej zastopnik mlajšega rodu, nato pa predstavnik župnijskega sveta.

Prav tako so predstavniki mladih in starejših pozdravili nova gospoda in jima zaželeli, da bi skupno delali v božjo čast. Po maši, ki jo je daroval dr. Humar ob somaševanju g. Vidriha, se je farna skupnost zbrala v župnijskem domu, kjer je v imenu občinske skupnosti pozdravil še župan Stanislav Klanjšček.

Seveda čaka vse veliko dela in treba bo, da se ga loti vsa farna skupnost v sodelovanju in soglasju ter medsebojnem razumevanju, da bo lahko zraslo tisto, kar si vsi želimo.

Poziv iz Doberdoba

Doberdobski občinski svet je na seji 9. septembra 1981 izglasoval naslednji »Poziv« vladilni parlamentu:

»Naj vlada in parlament naredita vse potrebne diplomatske korake, da se preneha s proizvajanjem in postavljanjem vsakršnega atomskega orožja na svetu in da se odstranijo vsi jedrski izstrelki, že postavljeni v zahodni in vzhodni Evropi; naj se z ostalimi evropskimi državami upreta logiki miru, osnovanem na vojaškem ravnanju; predvsem pa da spremenita svojo odločitev o postavitvi izstrelkov Cruise na italijanskem ozemlju.«

Ko bi bil doberdobski občinski svet sprejel sličen »Poziv« na Sovjetsko zvezo, ko je ta začela postavljati svoje atomske izstrelke SS 20, naperjene proti zahodni Evropi, torej tudi proti Italiji in Doberdobi, bi verjeli v dobronamernost doberdobskih občinskih upraviteljev; ker so pa s tem pozivom prišli, ko se je zahodni svet in z njim Italija odločil, da Sovjetom odgovori z enako govorico, to je s sličnim atomskim orožjem, v njih dobro namero ne moremo verjeti, kot ne moremo verjeti v dobro namero PCI. Saj je znano, da komunistične partije celega sveta iščejo najprej interese Sovjetske zveze, nato šele interese svetovnega miru.

Naj nam doberdobski občinski svet ne zameri naše »nevere«, toda zgodovina zadnjih 60 let nas je tudi nekaj izučila.

■ V Istri so izročili prometu 5.062 m dolg predor pod goro Učko, ki bo odsej povezoval Istro z Reko in znatno skrajšal pot iz Hrvaške do zahodne istrske obale ter naprej v Italijo.

Župnijska skupnost v Podgori vabi ob prazniku rožnovenske Matere božje na tradicionalno

PROCESIJO Z MARIJINIM KIPOM

Slovesnost se bo pričela v nedeljo 4. oktobra ob 14.30. Govoril bo dr. Kazimir Humar. Pri procesiji bo sodelovala godba na pihala iz Nabrežine, ki bo po procesiji izvajala tudi svoj koncert. Za zaključek bo Praznik štrukljev in bogat srečolov za misijone. - Isti dan ob 8. uri jutraj bo v podgorski cerkvi maševal novomašnik Danilo Lisjak iz Zalošč pri Dornberku ter podelil novomašniški blagoslov.

Zahvala primorskim in koroškim rojakom

Dnevi našega obiska na Primorskem in Koroškem so se kar prehitro iztekli. Vsi smo se srečno vrnili domov, vendar smo v mislih še vedno med vami, dragi primorski in koroški rojaki. Živimo namreč še vedno v spominih na čudovito lepe dneve, ki smo jih preživeli na Primorskem in Koroškem, od 16. julija do 1. avgusta, ob naši pevski turneji. Polni smo še vtisov nad lepoto vaše zemlje, vaših belih mest in vasic, skalnatih gora in vinskih gor, zelenih dolin ter prijaznih jezer in rek, vašega toplega sonca in modrega neba. Se nam v ušesih doni vaša pesem in nas boža vaša sladka govorica. Predvsem pa v nas še živijo spomini na vso vašo gostoljubnost, ki smo je bili deležni in pa na vso vašo ljubezen, ki smo jo čutili vsak dan našega bivanja med vami.

Globoko smo hvaležni vsem posameznikom in vsem vašim društvom, ki so žrtvovali veliko časa in vložili ogromno truda v organizacijo naše turnee. Kljub našemu velikemu številu je vse poteklo v najlepšem redu; povsod, kjer smo bili, ste za nas uredili in preskrbeli, da smo se počutili kakor doma. Zavedamo se, da ni mogoče poplačati vsega, kar ste nam nudili in dali. Vse, kar moremo storiti je, da se vam vsem prav iz srca javno zahvalimo in pa da vam zagotovimo, da je uspeh našega gostovanja, predvsem po vaši zašlugi, dal vsem nam nove moči in zagona za naše skromno kulturno udejstvovanje, zlasti pa za naša prizadevanja za ohranitev slovenske besede in pesmi med našo, že v Ameriki rojeno mladino. Upamo tudi, da je naš obisk tudi vam dal pomnoženo vero v bodočnost Slovencev, ki živijo izven matične zemlje Slovenije. Upamo tudi, da bodo vsa nova poznanstva in prijateljske vezi, ki so se spletle med vami in nami, ostale žive, se poglobljale in obrodile obilen sad v medsebojnem sodelovanju.

Se enkrat, hvala za povabilo in Bog plačaj vam vsem, dragi primorski in koroški rojaki, ter na skorajšnji svidenji!

Hvaležni odbor, članstvo in prijatelji pevskega zbora »Korotani« - Cleveland, Ohio 1. septembra 1981.

Odstop odbornika Drufoa

Občinski odbornik Dario Drufoa je odstopil zaradi nezdružljivosti mesta odbornika s službo, ki jo opravlja. Namesto njega bo odbornik za kulturo, šport in vzgojo svetovalec Obizzi, republikanec kot Drufoa.

Imenovani so bili koordinatorji občinskih komisij. Od petih komisij eni predseduje komunist, eni liberalci, trem pa demokristjani. Socialisti so zahtevali eno predsedstvo, a so se druge stranke uprle, zlasti Slovenska skupnost.

Oktobrska pobožnost sv. rožnega venca

Letošnja oktobrska pobožnost lahko pozivimo ob spodbudi, ki nam jo je dal papež Janez Pavel II. v okrožnici O božjem usmiljenju. Papež pravi, da morajo biti silni molitveni klici »oznaka Cerkev naše časa... Zatekajmo se k očetovski ljubezni, ki nam jo je Kristus razodel in je svoj vrh dosegla v njegovem križu in vstajenju... Vneto prosimo usmiljenja za sedanjost! Cerkev, ki hoče biti po Marijinem zgledu ljudem v Bogu mati, naj v tej molitvi izraža svojo materinsko skrb, pa tudi svojo zaupno ljubezen, ki sta naj-silnejša nagiba za molitev« (15). Papež v istem členu govori tudi o »najhujših groznjah« — namreč za mir — in o »strašnih napetostih, ki so se nakopičile v svetlu«.

Dopisnice s slikami vernih mož

Deželna zveza katoliških učiteljev na Koroškem je z namenom, da odstrani precej razširjeni predsodek o nezdružljivosti vere in znanosti izdala posebno vrsto dopisnic, na katerih so upodobljeni znani naravoslovci, izumitelji in odkritelji — večinoma Nobelovi nagrajenci —, ki so izpovedovali vero v Boga.

OBVESTILA

»Misijonska nedelja 1981«. Tudi letos bo izšla za misijonsko nedeljo, ki je 18. oktobra, običajna brošura, ki vsebuje pestro misijonsko branje in pregled prispevkov za misijone v preteklem letu. Vsakdo od dušnih pastirjev bo prejel toliko izvodov kot lani. Če kdo želi več ali manj, naj to do petka 9. oktobra sporoči upravi našega lista.

Druga seja Združenja cerkvenih pevskih zborov - Gorica bo v ponedeljek 5. oktobra v Katol. domu (sejna soba).

Zaradi kopanja cestnih odtokov bo ulica S. Michele v Standrežu zaprta za promet, dokler bodo dela trajala. Promet se odvijata po ulici del Carso.

Pevski zbor »Kekec«. Redne pevske vaje tega mladinskega zbora se bodo začele v sredo 7. oktobra ob 15.30 v spodnjih prostorih Katoliškega doma. Vabljeni so otroci med 8. in 13. letom starosti, ki imajo veselje do petja.

Seja Zveze slov. katol. prosvete bo v ponedeljek 12. oktobra ob 20.30 in ne v ponedeljek 5. oktobra.

Mesečna maša za edinost bo v Trstu (Marijin dom, ul. Risorta 3) v ponedeljek 5. oktobra ob 17.30. Sledi razgovor ob diapozitivih.

Društvo slov. izobražencev v Trstu začne 5. oktobra novo društveno sezono. Prvi ponedeljkove večer v Peterlinovi dvorani Slovenske prosvete bo posvečen razpravi o Dragi '81 ter razgovoru o anketi, ki je bila izvedena med letošnjimi študijskimi dnevi. Večer se bo začel ob 20. uri.

KATOLISKI GLAS list za kritične bralce

DAROVİ

Za Alojzjevišče: Franček in Julka Gorenjšek, Cleveland namesto cvetja na grob Gite Podobnik 20 dol.

Za cerkev v Mavhinjah: svojci ob 11. obletnici smrti dr. Miroslava Legiša 50.000 lir.

Za cerkev na Opčinah: družini Danec (2x) 30.000; Lenči Sosič-Repinc ob marijanskem shodu 70.000; N. N., po Hranilnici 10.000; Levina Zeni-Toroš ob 11. obletnici smrti moža Mariota 20.000; razni 58.000 lir.

Za Marijin dom v Rojanu: M. I., Trst 10.000; N. N. 50.000; M. K., Trst 20.000; Sonja Štubel v počastitev spomina Eme Furlan 10.000 lir.

V spomin sestrične Olge daruje Olga ob prvi obletnici njene smrti za katoliški tisk 20.000 lir.

Za kapelo p. Leopolda pri Domju: N. N., Trst 50.000; N. N., Trst 10.000; N. N., Domjo 10.000; Natalija Zajec, Trst 10.000; Frančiška Cerkenič, Trst 5.000; prijatelji in sodelavci pok. Nedde Mandić na 30. dan smrti 70.000 lir.

Za Sv. goro: Marija Devetak 100.000 lir.

Za lačne po svetu: K. B., Trst 100.000 lir.

Za novo cerkev: Jožica Klanjšček v spomin Cili Bitežnikove 20.000 lir.

Za misijone: N. N., Trst 20.000 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

Radio Trst A

Spored od 4. do 10. oktobra 1981

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 10.00 Poslušali boste. 10.30 Nediški zvon. 11.00 Mladinski oder: Otroci umetnosti: »Christoph Willibald Gluck«. 11.30 Nabožna glasba. 12.00 Narodnostni trenutek. 14.10 Na goriškem valu; šport in glasba ter prenosi z naših kulturnih prireditvev.

Ponedeljek: 8.10 Gospodarska problematika. 9.30 Nenavadno kramljanje o nenavadnih stvareh. 10.10 Koncert. 11.30 Izbrani listi. 12.00 Kulturni dogodki. 13.20 Primorska poje. 14.10 Otroški kotichek: Tik tak. 14.30 Don Kihot. 15.00 V svetu športa in glasbe. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Roža mogota.

Torek: 8.10 Domači obrabi. 9.30 Manjka jim samo beseda. 10.10 Koncert. 11.30 Izbrani listi. 12.00 Kulturno pismo; beležka. 14.10 Nastopi gojencev šole Glasbene matice. 14.55 Naš jezik. 15.00 Glasbeni magazin. 16.00 Slovenci v miljskem okolišu. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Mešani zbor »Sredek« iz Sofije. 18.00 A. Marodiš: »Žvižgak« spet v sedlu.

Sreda: 8.10 Narodnostni trenutek. 10.10 Koncert. 11.30 Izbrani listi. 12.00 Pod Majurjan. 13.20 Dekliški zbor »Slovenski šopek« iz Mačkolj. 14.10 Otroški kotichek: S knjižne police. 14.30 Don Kihot. 15.00 Ameriški gledališki musical. 16.00 Sto let telovadbe. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Pianistka Xenia Brass; Primorska poje. 18.00 Slovenska literatura v Italiji.

Četrtek: 8.10 Živozeleno. 9.30 Psihološki utrinki. 10.10 Koncert. 11.30 Izbrani listi. 12.00 Od Milj do Devina; beležka. 14.10 Otroški kotichek: »Vse najboljše, Ostržek!« 14.55 Naš jezik. 16.00 Slovenska duhovščina pod fašizmom. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Organizatka Iris Caruana. 18.00 Četrtekova srečanja.

Petek: 8.10 Dvanaest let strategije napestosti v Italiji. 9.30 Svet se vrta počasi. 10.10 Koncert. 11.30 Izbrani listi. 12.00 Na goriškem valu; beležka. 13.20 Četrtekova srečanja. 14.10 Otroški kotichek: Kje je napaka? 14.30 Don Kihot. 15.00 Film in filmska glasba. 16.00 Cvetje hvaležno odklanjamo. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Slovenski komorni orkester iz Ljubljane. 18.00 Kulturni dogodki. 18.40 Zasebna slovenščina v 17. stoletju.

Sobota: 8.10 Tudi starost je lahko lepa. 9.30 Jaz ženska, žena, mati, gospodinja. 10.10 Koncert. 11.30 Izbrani listi. 12.00 Rezija in Kanalska dolina; beležka. 14.10 Mladici pisci. 14.30 Poslušali boste. 14.55 Naš jezik. 15.00 Začnimo s črko A. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Deželni solisti in zbori. 18.00 Mali oder: »S kakšno pravico ti rečem dober dan?« 18.45 Vera in naš čas.

Maša za Slovence v Milanu

Sv. maša v slovenskem jeziku se daruje v Milanu vsako drugo nedeljo v mesecu in sicer ob 16. uri v cerkvi sv. Tomaža v ul. Broletto. Vhod je iz sosedne ulice San Tomaso 2 (Casa del Clero). Evarhističnemu slavlju sledi družabno srečanje.

Po poletnem premoru bo prihodnja slovenska maša v nedeljo 11. oktobra. Daroval jo bo dr. Oskar Simčič iz Gorice. Lepo vabljeni rojaki iz Milana in okolice. Bralce pa, ki imajo tam svoje ali znanje, prosimo, da jih o tem obvestijo.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 300 lir, osmrtnice 250 lir, k temu dodati 15% davek IVA.

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

KMEČKA BANKA

Ustanovljena leta 1909

GORICA **Korzo Verdi, 51**
Telefon: 84206 - 84207 - 85383
Telefon menjalnice: 83909
Telex 460412 AGRBAN

VSE BANČNE USLUGE MENJALNICA

RAZPOLAGAMO Z VARNOSTNIMI SKRINJICAMI